

De heer mr. F. Teeven
Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Geachte heer Teeven,

Met uw brief van 21 december 2012 reageert u op mijn aanbevelingen in ons rapport "Vreemdelingenbewaring: strafregime of maatregel om uit te zetten" uit augustus 2012. Uw reactie – die ik ontving met grote vertraging - schiet ernstig tekort. Uw antwoord is voor een belangrijk deel procedureel van aard. Onvoldoende blijkt dat u op inhoudelijke wijze reflecteert op de ernstige behoorlijkheidschending die ik als Nationale ombudsman vaststel.

Feit is dat mensen in vreemdelingendetentie door het zeer beperkende detentieregime in een geestdodende situatie zitten. Bovendien worden deze mensen naar willekeur bij herhaling vastgezet en weer op straat gezet, waarbij het logische verband tussen het vastzitten en de beoogde uitzetting vaak ver te zoeken is. Met uw ambtsvoorganger heb ik het rapport op 6 september 2012 besproken en hij zag toen reden om aan de Tweede Kamer in aanvulling op de Kamervragen nader bericht te sturen over maatregelen op korte termijn om het detentieregime meer humaan te maken. Als uw ambtsvoorganger die toezegging kon doen is het mij onduidelijk waarom u daartoe geen mogelijkheden ziet en blijft steken in procedures.

Wat betreft het ultimatum remediumbeginsel verschuilt u zich niet nader gemotiveerd achter toetsing door de rechter. U geeft aan dat het Nederlandse beleid in overeenstemming is met internationaal geldende mensenrechten. Deze toetsing door de rechter richt zich echter niet op de vraag of een lichter middel ingezet zou kunnen worden in individuele gevallen. Bovendien betreft die toetsing niet de behoorlijkheid zoals de Nationale ombudsman die toepast. Het is mij bekend dat de ACVZ thans onderzoek doet naar mogelijke alternatieven. Ik doe nogmaals een uitdrukkelijk beroep op u om zo snel mogelijk tot een systeem te komen waarin vrijheidsbeneming wordt vervangen door lichtere vormen van beperking ter voorbereiding op de uitzetting.

De invulling van het regime van de vreemdelingenbewaring zo stelt u, doet voldoende recht aan het bestuursrechtelijke kader van de bewaring.

Postadres

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Tel: (070) 356 35 63

Fax: (070) 361 50 72

bureau@nationaleombudsman.nl

www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer

(070) 356 36 80

Datum

21 januari 2013

Ons nummer

No 2013/041 U

Uw brief

21 december 2012

Uw kenmerk

Bijlagen

Behandelend medewerker

mr. dr. M.R. Ramlal

Onderwerp

Rapport Vreemdelingenbewaring

Ons nummer

No 2013/041 U

2

U bent blijkbaar van mening dat die invulling ruimhartig is. U gaat daarbij niet in op het feit dat de huidige invulling vooral uitgaat van insluiting. Bij het bestuursrechtelijke kader van de bewaring hoort echter juist dat insluiting gericht is op uitzetting en moet leiden tot de medewerking van de vreemdeling. Het Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment van de Raad van Europa (CPT) plaatst in haar rapport van 9 augustus 2012 (CPT/Inf (2012) 21, Strasbourg 9 augustus 2012) kritische kanttekeningen:

"Detention under aliens' legislation in the Netherlands is not covered by specific regulations; instead, detention and expulsion centres for foreign nationals are governed by the same rules as those applicable to the prison system. It has always been the CPT's view that, in those cases where it is deemed necessary to deprive persons of their liberty for an extended period under aliens' legislation, they should be accommodated in centres specifically designed for that purpose, offering material conditions and a regime appropriate to their legal situation and staffed by suitably qualified personnel. One of the logical consequences of that precept is that the facilities in question should be governed by a distinct set of rules. The CPT invites the Dutch authorities to examine the possibility of drawing up such rules."(rapport punt 59)

Vanwege mijn ernstige zorg voor de behoorlijke behandeling van deze groep vreemdelingen verwacht ik van u op korte termijn actie gericht op het meer humaan maken van de detentie. Er zijn tal van mogelijkheden om het verblijf minder geestdodend te maken, bij voorbeeld door meer bezoek, meer sociale contacten en een zinvolle dagbesteding door computers te laten gebruiken voor opleidingen en toegang tot het internet niet langer afhankelijk te stellen van tal van veiligheidsvoorwaarden, die voor uitzetting van vreemdelingen irrelevant zijn. Ik roep u dringend op om er met onmiddellijke ingang voor te zorgen dat kinderen niet langer ingesloten zitten en het gebruik van de isoleercel tot het uiterste te beperken. Ook is het noodzakelijk dat vanaf vandaag vreemdelingen de gelegenheid zult bieden tot ongeleid familiebezoek, zoals het CPT aanbeveelt. Dit zijn basisrechten die snel te realiseren zijn en veel betekenen voor mensen die het betreft.

Ik zie uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer